

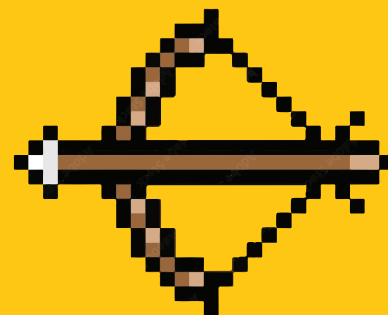
ΔΗΜΟΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

European Heritage Days
Journées européennes
du patrimoine

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΒΡΑΥΡΩΝΑΣ

Ο μυστηριώδης
φύλακας πάνω
στο λόφο

ΕΛΑ ΜΑΖΙ ΝΑ ΑΝΑΚΑΛΥΨΟΥΜΕ ΤΑ
ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΠΑΛΙΟΥ ΠΥΡΓΟΥ!

Τι είναι ο Πύργος της Βραυρώνας;

Γειά σου!

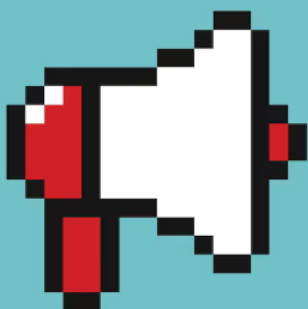
Αυτή τη φορά δεν πάμε στο αρχαίο ιερό, αλλά λίγο πιο ψηλά, σε έναν λόφο κοντά στη Βραυρώνα, όπου στέκεται από αιώνες ένας πέτρινος πύργος.

Δεν είναι κάστρο, ούτε σπίτι — είναι μια «βίγλα»: ένας μοναχικός πύργος-φρουρός, φτιαγμένος για να προειδοποιεί τους ανθρώπους για κινδύνους!

Ο πύργος χτίστηκε την εποχή της Φραγκοκρατίας, όταν στην Ελλάδα κυβερνούσαν άρχοντες από τη Δυτική Ευρώπη, μετά το 1204 μ.Χ.

Είναι ένα από τα ελάχιστα οχυρωματικά κτίσματα που έχουν απομείνει από εκείνη την εποχή στα Μεσόγεια της Αττικής.

Δεν φιλοξενούσε στρατό ή οικογένειες — ήταν σχεδιασμένος για έναν και μοναδικό σκοπό: να στέλνει μηνύματα από μακριά!

Καπνός τη μέρα, φωτιά τη νύχτα!

Φαντάσου ότι δεν υπάρχουν τηλέφωνα, ίντερνετ, ούτε καν γράμματα που φτάνουν γρήγορα.

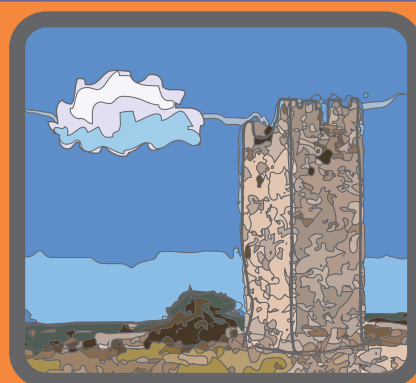
Πώς θα προειδοποιούσες γρήγορα όλη την περιοχή για έναν κίνδυνο; Οι άνθρωποι της εποχής είχαν μια πανέξυπνη λύση: μια αλυσίδα από πύργους!

Κάθε πύργος-βίγλα έβλεπε τον διπλανό του, χτισμένο σε λόφο ψηλά ώστε να έχει καλή οπτική επαφή.

Όταν κάτι συνέβαινε, ο φύλακας (ο «βιγλάτορας») άναβε μια μεγάλη φωτιά στην κορυφή του πύργου. Την ημέρα, ο καπνός φαινόταν από μακριά. Το βράδυ, οι φλόγες έλαμπαν στο σκοτάδι!

Ο φύλακας του επόμενου πύργου έβλεπε το σήμα και άναβε κι αυτός φωτιά, μεταφέροντας το μήνυμα στον επόμενο, και μετά στον επόμενο...

Έτσι, ένα μήνυμα μπορούσε να ταξιδέψει πολύ γρήγορα — λένε πως έφτανε από τη μία άκρη της θάλασσας στην άλλη μέσα σε λίγη ώρα! Αυτό το σύστημα το είχαν χρησιμοποιήσει ήδη πολύ πριν, οι Βυζαντινοί, και το ονόμαζαν «φρυκτωρία».

Ποιός έχτισε τον πύργο;

Εδώ έχουμε ένα αληθινό ιστορικό αίνιγμα! Δύο διαφορετικές πηγές δίνουν δύο διαφορετικές απαντήσεις. Ποιά νομίζεις πως είναι πιο αξιόπιστη;

Η τοπική παράδοση λέει...

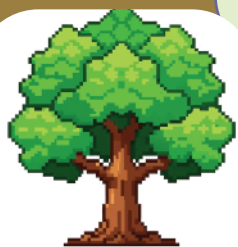
Πως ο πύργος είναι Ενετικός (δηλαδή φτιαγμένος από τους Ενετούς) και χτίστηκε γύρω στα 1394-1405. Η παράδοση συνδέει μάλιστα τον πύργο με μια συγκινητική ιστορία για την τύχη του παλικάριού που τον έχτισε — μια ιστορία που περνούσε από στόμα σε στόμα, από γενιά σε γενιά!

Οι αρχαιολόγοι λένε...

Μετά από έρευνα, οι ειδικοί πιστεύουν πως ο πύργος χτίστηκε από τους Βουργουνδούς «Ντε λα Ρος», που κυβερνούσαν την περιοχή ανάμεσα στο 1204 και το 1311 — δηλαδή πάνω από 100 χρόνια νωρίτερα απ' ό,τι λέει η παράδοση!

Σκέψου το:

Γιατί νομίζεις πως μια ιστορία που περνάει προφορικά από γενιά σε γενιά μπορεί να αλλάξει με τον καιρό; Πώς μπορούν οι αρχαιολόγοι να μάθουν την αλήθεια μελετώντας τις πέτρες και τον τρόπο χτισίματος;

Πύργοι ενάντια στους πειρατές

Κίνδυνος από τη θάλασσα

Για αιώνες, οι ακτές της Αττικής κινδύνευαν από επιδρομές πειρατών. Οι κάτοικοι έπρεπε να μαθαίνουν έγκαιρα αν πλησίαζαν καράβια με κακές προθέσεις.

Ο πύργος της Βραυρώνας

Μαζί με τον όμοιό του, τον Πύργο της Λιάδας, χρησιμοποιούνταν ειδικά για να ειδοποιούν τους κατοίκους της περιοχής όταν εμφανίζονταν πειρατικά πλοία στα ανοιχτά.

Οπτική αλυσίδα

Κάθε πύργος-βίγλα έβλεπε τον προηγούμενο και τον επόμενο πύργο της αλυσίδας. Το μήνυμα περνούσε γρήγορα «σκαλί-σκαλί» σε όλη την ακτογραμμή.

Ζωγράφισε το:

Φαντάσου τη νύχτα, με τη φωτιά αναμμένη στην κορυφή του πύργου και τη θάλασσα από κάτω. Ζωγράφισε τη σκηνή στο τετράδιό σου — μπορείς να προσθέσεις και το καράβι των πειρατών στο βάθος!

Μια κληρονομιά που χρειάζεται φροντίδα

Πάνω από 700 χρόνια

Ο πύργος στέκεται όρθιος εδώ και αιώνες, αντέχοντας βροχές, ανέμους και σεισμούς — αλλά ο χρόνος αφήνει τα σημάδια του.

Μνημείο υπό προστασία

Σήμερα ο πύργος θεωρείται σημαντικό ιστορικό μνημείο και χρειάζεται συνεχή φροντίδα και συντήρηση για να μη χαθεί.

Φωτοβόλτα

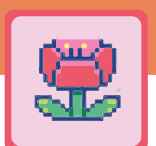
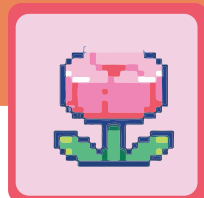
Αυτή τη χρονιά στις 26 Σεπτεμβρίου, στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς, ο πύργος φωτίζεται με ένα ιδιαίτερο event, θυμίζοντας σε όλους την αξία του.

Τι μπορείς να κάνεις εσύ

Επισκέψου τον, μίλησε γι' αυτόν σε φίλους και συγγενείς, και σεβάσου τον χώρο όταν τον επισκέπτεσαι — μην αγγίζεις ή σκαρφαλώνεις στις πέτρες.

Ξέρεις ότι...

Το φετινό θέμα των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς είναι «Κληρονομιά σε κίνδυνο» — μας θυμίζει πώς τα μνημεία δεν φροντίζουν μόνο τους τον εαυτό τους. Χρειάζονται εμάς!

Κουίζ: Τι θυμάσαι για τον Πύργο;

1. Σε ποια εποχή χτίστηκε ο πύργος;
α) Αρχαιότητα β) Φραγκοκρατία γ) Σήμερα
2. Πώς ονομάζεται αυτός ο τύπος μοναχικού πύργου-φρουρού;
α) Βίγλα β) Ακρόπολη γ) Μοναστήρι
3. Τι χρησιμοποιούσαν για να στείλουν μήνυμα τη νύχτα;
α) Καμπάνα β) Φωτιά γ) Σημαία
4. Ποιος πιστεύεται πως έχτισε τον πύργο σύμφωνα με τους αρχαιολόγους;
α) Οι Ενετοί β) Οι Βουργουνδοί «Ντε λα Ρος» γ) Οι Ρωμαίοι
5. Από ποιον κίνδυνο προειδοποιούσε ο πύργος τους κατοίκους;
α) Σεισμούς β) Πειρατές γ) Πλημμύρες

Απαντήσεις: 1-β, 2-α, 3-β, 4-β, 5-β | Πόσα βρήκες σωστά;

Μπράβο! Τώρα ξέρεις τα μυστικά του πύργου της Βραυρώνας
— από τις φωτιές των βιγλατόρων μέχρι τον θρύλο του
παλικάριου. Καλό ταξίδι στον χρόνο!

Ποιός έχτισε τον πύργο;

Μια δακρύβρεκτη ιστορία

Οι κάτοικοι της περιοχής, εδώ και πολλές γενιές, διηγούνται έναν θρύλο για τον πύργο.

Λένε πως πίσω από αυτές τις πέτρες κρύβεται η ιστορία ενός νεαρού παλικάριού, που εργάστηκε σκληρά για να τον χτίσει, επίσης στην περιοχή, υπάρχουν άλλοι δύο πύργοι, όχι βεβαίως σε τόσο καλή κατάσταση όσο ο πύργος της Βραυρώνας.

Δραστηριότητα για σένα:

Φαντάσου πως εσύ είσαι ο συγγραφέας! Σκέψου ποιος θα μπορούσε να ήταν αυτός ο νεαρός, γιατί έχτιζε τον πύργο, και τι θα μπορούσε να του συνέβη.

Γράψε τη δική σου μικρή ιστορία, 5-6 προτάσεις, και μοιράσου την με την τάξη ή την οικογένειά σου!

